

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. spalio 16 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Andžej Maciejewski (kolegijos pirmininkas), Egidijos Tamošiūnienės ir Agnės Tikniūtės, susipažinusi su 2023 m. rugsėjo 29 d. paduotu **ieškovų J. R. ir A. N.** kasaciniu skundu dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. birželio 29 d. nutarties peržiūrėjimo

nustatė:

Ieškovai pareiškė ieškinį, kuriuo ginčijo atsakovės sodininkų bendrijos „Ažuolas-2“ visuotinio akcininkų susirinkimo 2016 m. gruodžio 17 d. sprendimus, kuriais nutarta sumokėti 50 proc. sumos, nurodytos orientacinėje sąmatoje ir patvirtinti visiems, turintiems nuosavybę sodų bendrijos teritorijoje (bendrijos nariams ir ne nariams), tikslinį mokestį Vilniaus rajono savivaldybei priklausančios gatvės asfaltavimui – 11 Eur už 1 arą.

Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija 2023 m. birželio 29 d. nutartimi paliko nepakeistą Vilniaus regiono apylinkės teismo 2023 m. kovo 7 d. sprendimą, kuriuo teismas atmetė ieškinį dėl atsakovės sodininkų bendrijos „Ažuolas-2“ visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimų pripažinimo negaliojančiais.

Kasaciniu skundu ieškovai J. R. ir A. N. prašo panaikinti Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. birželio 29 d. nutartį ir Vilniaus regiono apylinkės teismo 2023 m. kovo 7 d. sprendimą, ir priimti naują sprendimą – ieškinį tenkinti.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuoti pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuoti pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Ieškovų kasaciniame skunde nurodomi tokie esminiai argumentai:

1. Kasaciniame skunde keliamas klausimas, kad bylą nagrinėję teismai netinkamai aiškino ir taikė Sodininkų bendrijų įstatymo (toliau – SBI) 3 str. 1 d., kurioje nustatyta, kad sodininkų bendrijų tikslas – įgyvendinti sodininkų bendrąsias teises ir pareigas, susijusias su mėgėjų sodo teritorijos ir joje esančių bendrojo naudojimo objektų valdymu, priežiūra ir naudojimu, SBI 7 str. 1 d., kurioje įtvirtinta, kad sodininkams bendrosios dalinės nuosavybės teise priklauso sodininkų bendromis lėšomis ar bendromis sutelktomis jėgomis pastatyti, įrengti ar kitaip įsigyti bendrojo naudojimo objektai <...> jeigu jie nėra kitų asmenų nuosavybė, ir SBI 20 str., kuriame imperatyviai nustatyta, kad bendrijos gali turėti ir įgyti tik tokias civilines teises ir pareigas, kurios neprieštarauja įstatymams, bendrijos įstatams ir veiklos tikslams (1 d.), ir kad bendrijai draudžiama bendrijos pajamas (tiksliniai mokesčiai yra viena iš bendrijos pajamų rūšių) skirti kitai, negu yra nustatyta bendrijos įstatuose, veiklai (2 d. 1 p.). Todėl teismai nepagrįstai sprendė, kad sodininkų bendrijos lėšų panaudojimas vietinės reikšmės kelio asfaltavimui neprieštarauja sodininkų bendrijos tikslams visapusiškai plėtoti mėgėjų sodininkystę, puoselėti ir tausoti gamtą ir kraštovaizdį (SBI 3, 20 straipsnis).
2. Ginčo gatvė yra už bendrijos teritorijos ribų ir nuo 2015 metų nuosavybės teise priklauso Vilniaus rajono savivaldybei, todėl ji neatitinka SBI pateiktos bendrojo naudojimo objektų, kurių valdymui, priežiūrai įsteigta bendrija, požymių (SBI 3 str. 1 d., 7 str. 1 d.). Bendrijos veiklos vykdymas už bendrijos ribų prieštarauja SBI 3 str. 1 d. įtvirtintiems bendrijos tikslams, susijusiems su sodo teritorijos ir joje esančio bendrojo naudojimo turto tvarkymu, o lėšų investavimas į kitoms asmenims priklausančio turto pagerinimą vertintinas kaip bendrijos pajamų naudojimas kitai, negu yra nustatyta įstatymuose ir bendrijos įstatuose, bendrijos veiklai. Bendrija priėmė ginčijamus sprendimus klausimais, neįeinančiais į jos kompetenciją.
3. Išlaidos, nesusijusios su bendro turto išlaikymu ir išsaugojimu, neturi būti padengiamos iš bendraturčių įmokų, skirtų bendrajai nuosavybei išlaikyti, sumos, taip išaiškinta Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartyje civilinėje byloje Nr. 3K-3-559-690/2016.
4. Apeliacinės instancijos teismas nutartyje nurodė, kad pripažinus, jog sodininkų bendrijos sprendimas prisidėti bendrijos lėšomis prie savivaldybės vietinės reikšmės kelio remonto buvo teisėtas, sprendžiama, ar sodininkų teisėtos bendrijos investicijos į kelio asfaltavimą laikytinos bendro naudojimo turto. Teismas konstatavo, kad sodininkų bendrijos sprendimas įtraukti sodininkų bendrijos narių lėšomis 2017 m. sukurtą kelio dangos vertę kaip sodininkų bendrijos materialųjį turtą į SB Ažuolas-2 ilgalaikio turto aprašą neprieštarauja SBI 7 straipsnio 1, 4 dalių nuostatomis. Remdamasis šia išvada, teismas ne tik nepagrįstai atmetė apeliacinį skundą, bet ir pablogino apelianų procesinę padėtį tuo aspektu, kad be teisėto pagrindo konstatavo atsakovei palankų prejudicinę reikšmę turintį faktą dėl SB Ažuolas-2 ilgalaikio turto aprašo (jo dalies) tariamo teisėtumo.
5. Pirmosios instancijos teismas pažeidė ieškovų teisę būti išklaustytiems, kadangi 2023-01-27 teismo posėdžio metu ieškovų atstovė advokatė V. Pilipavičienė negalėjo įgyvendinti ieškovų pavedimo duoti paaiškinimus žodžiu, nes teisėjas V. Ambrulevičius ją kelis kartus pertraukė, išklaušė tik įžanginę paaiškinimų žodžių dalį ir nesutiko klausytis išsamesnių atstovės žodinių paaiškinimų, nurodydamas duoti tik tuos paaiškinimus, kurių nėra pasirengimo nagrinėti bylą paruošiamųjų dokumentų būdu procesiniuose dokumentuose.

6. Teismai nepagrįstai konstatavo, kad ieškovai praleido ieškinio senaties terminą, ir jo neatnaujino, kaip praleisto dėl svarbių priežasčių. Teismai neteisingai nustatė ieškinio senaties termino pradžios momentą. A. N. apie sprendimus anksčiausiai sužinojo 2022 m. rugpjūčio 22 d., o J. R. anksčiausiai sužinojo 2022 m. rugsėjo 9 d. iš ankstesnėse bylose bendrijos pateiktų procesinių dokumentų.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesiniais sprendimais, jų motyvais ir motyvų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, pagal keliamus kasacinio skundo klausimus kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad apeliacinės instancijos teismas netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui. Kasacinio skundo argumentais taip pat nepagrindžiamas nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos bei CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimas.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais, 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti ieškovų J. R. ir A. N. atstovei advokatei Virginijai Pilipavičienei 214 (du šimtus keturiolika) Eur žyminį mokestį, sumokėtą 2023 m. spalio 3 d.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Andžej Maciejewski

Egidija Tamošiūnienė

Agnė Tikniūtė